

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	22 Mawrth 2022
TEITL	Adroddiad yr Harbwr Feistr
AWDUR	Harbwrfeistr Abermaw

1. Materion Mordwyo

- 1.1. Mae cwrs y sianel fordwyo wrth ddynesu at Harbwr Abermaw wedi aros yn eithaf cyson dros gyfnod y gaeaf. O ganlyniad, nid oedd angen symud unrhyw un o'r marciau mordwyo o'u safleoedd presennol.
- 1.2. Mae'r Gwasanaeth yn archwilio'r sianel fordwyo yn rheolaidd ar lanw isel i geisio sicrhau bod y cymhorthion mordwyo yn y lleoliadau mwyaf addas.
- 1.3. Ar hyn o bryd, mae dau Hysbysiad Lleol i Forwyr mewn grym yn Harbwr Abermaw.
 - 1.3.1 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif 9/2021: Nid yw cymhorthydd mordwyo Starbord 'Bar buoy' Rhif 1 sydd ar safle 52°42.717N, 004°04.261'W, ar ei safle priodol.
 - 1.3.2 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif 1/2022: Nid yw cymhorthydd llaw Port Rhif 4 sydd ar safle 52°42.738'N - 004° 04.009'W ar ei safle priodol.
- 1.4. Mae'r Gwasanaeth yn hysbysu y bydd y ddau farc mordwyo uchod yn eu lle ac yn hollol weithredol cyn gynted â phosib, yn dibynnu ar ymrwymadau'r contractwr mordwyo ynghyd ag amodau tywydd a llanw.

2 Materion Gweithredol

- 2.1. Mae epidemig y Coronafeirws sy'n effeithio'r boblogaeth ddynol yn dal mewn cylchrediad, ac amrywiolyn Omicron yw straen mwyaf cyffredin y clefyd. Yn unol â deddfwriaeth a chanllawiau Coronafeirws Llywodraeth Cymru, bydd staff yn parhau i sicrhau bod amgylchedd yr harbwr yn dal yn le diogel i bawb ei fwynhau, yn y tymor prysur disgwylidig sydd i ddod.
- 2.2. **Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd:** Yn unol â darpariaethau'r Cod Diogelwch Morol Porthladdoedd ac i sicrhau arferion a gweithredoedd gwaith diogel, bydd y Gwasanaeth yn cynnal adolygiad o'r gweithrediadau pysgota a fferi yn harbwr Abermaw. Bydd yr adolygiad yn canolbwyntio ar y cychod a ddefnyddir, ynghyd â'r tasgau a'r risgiau penodol sy'n gysylltiedig gyda'r gweithgareddau hynny yn yr harbwr, gan gynnwys storio offer pysgota ar flaen yr harbwr.
- 2.3. **Angorfeydd yr Harbwr:** Cafodd angorfeydd 'trot' yn yr harbwr, sy'n eiddo i'r Cyngor, ac sydd wedi'u lleoli gyferbyn â swyddfa'r harbwr eu hadnewyddu'n llwyr y llynedd, a chafodd y gadwyn daear (*ground chain*), angorau cysylltiedig, cadwyni codi a dolenni eu newid ar yr un pryd. Cyn y tymor prysur disgwylidig sydd i ddod, bydd yr Harbwrfeistr

a'i chymhorthydd yn archwilio llinell o angorfeydd 'trot' llai, sy'n eiddo i'r Cyngor, ac sydd wedi'u lleoli i'r gogledd-ddwyrain o strwythur y pontŵn. Bydd gofyn hefyd i'r contractwr angorfeydd gynnal archwiliad blynyddol o angorfeydd ymwelwyr a leolir yn y prif sianel.

- 2.4 Mae'r Gwasanaeth yn pwysleisio bod angen i berchnogion yr holl gychod sydd ar angorfeydd preifat yn yr harbwr ddychwelyd y ffurflen cadarnhau angorfa ynghyd â'r ffurflen archwilio angorfa i swyddfa'r Harbwrfeistr ar y cyfle cyntaf posib, i baratoi ar gyfer y tymor nesaf. Bydd hyn yn caniatáu i'r gwaith gweinyddol fwrw ymlaen ac i archwilio'r angorfeydd. Mae'r Gwasanaeth yn parhau yn ymroddedig i symud unrhyw angorfa segur, sydd ddim yn cael ei defnyddio neu unrhyw angorfa anaddas i'w diben neu unrhyw angorfa sydd heb ei phennu i gwch a bod y taliadau heb eu talu.
- 2.5 **Cychod Gweini:** Hoffai'r Gwasanaeth hefyd atgoffa rhai sy'n dal angorfa o'r angen i gofrestru unrhyw gwch gweini a ddefnyddir gyda'u hangorfa, yn swyddfa'r harbwr. Dylai pob cwch gweini gael eu marcio a bod yn hawdd i'w hadnabod efo'r cwch maent yn gweithredu iddynt.

3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Yn ystod y cyfnod dan sylw, mae staff yr harbwr wedi gwneud gwaith cynnal a chadw ar y cymhorthion mordwyo. Mae hyn yn cynnwys adnewyddu'r '*Buoy Fairway*' newydd fydd yn barod i gael ei leoli ar ddechrau'r tymor prysur. Mae'r ddau farc mordwyo nad ydynt yn eu lleoliad priodol ar hyn o bryd wedi cael eu hadnewyddu ac wedi cael eu paratoi i ddychwelyd i'r sianel mordwyo.
- 3.2 Mae staff yr harbwr wedi gwneud gwaith cynnal a chadw ar gwch patrôl yr harbwr ac mae injans a mecanwaith llywio cychod wedi cael eu gwasanaethu yn ddiweddar er mwyn paratoi ar gyfer y tymor sydd i ddod.
- 3.3 Gwnaed gwaith cynnal a chadw ar hysbysfyrdau'r harbwr a'r promenâd ac roedd rhai angen coed newydd a gwaith saer. Tynnwyd pren ffender wedi torri oddi ar ochrau ystolion yr harbwr ac rydym yn disgwyl i'r pren newydd gael ei osod.
- 3.4 Yn ogystal â gwaith cynnal a chadw cyffredinol o gwmpas yr harbwr sy'n cynnwys cael gwared ar dywod a malurion, peintio a golchi pŵer (*power washing*), mae staff wedi bod yn ymgymryd â phrosesau gweinyddol gan gynnwys diweddarau asesiadau risg yr harbwr.

4. Materion Eraill

- 4.1 **Ymsuddiant yr Harbwr:** Ar 27 Ionawr 2022, cafodd difrod ymsuddiant i wal y cei o dan gerddi'r draphont ac o gwmpas yr harbwr ei archwilio gan staff Ymgynghoriaeth Gwynedd yng nghwmni staff o gwmni dylunio, pensaernïaeth, cynllunio a pheirianeg ARUP. Yn amodol ar gadarnhad cyllid ar gyfer y prosiect, gobeithir y bydd gwaith i newid y strwythurau drylliedig yn dechrau'n fuan, dan nawdd adran Ymgynghoriaeth Gwynedd.
- 4.2 **Carthu'r Harbwr:** Disgwylir canlyniad astudiaeth dichonoldeb ynglŷn ag opsiynau carthu'r harbwr, a'r materion sy'n ymwneud â sicrhau unrhyw ganiatâd angenrheidiol ar gyfer gweithgarwch carthu, yn fuan. Ar ôl ei dderbyn, bydd y ddogfennaeth yn cael ei dosbarthu i aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol i'w hystyried.

- 4.3 **Stormydd Tymhorol:** Teimlwyd effeithiau Storm 'Eunice' yn yr harbwr ar 18 Chwefror 2022. Fe wnaeth y storm, a arweiniodd at anawsterau teithio eang, ysgolion yn cau a gadael miloedd o gartrefi heb drydan o gwmpas y wlad, achosi llifogydd o gwmpas ardal yr harbwr ar lanw uchel. Fodd bynnag, ni chafwyd difrod sylweddol i isadeiledd yr harbwr nac i unrhyw gwch.
- 4.4 **Lloc y Pysgotwyr:** Bydd y Gwasanaeth yn parhau i adolygu'r safleoedd dyranedig yn Lloc y Pysgotwyr i sicrhau bod pob deunydd diangen yn cael ei symud o'r safle. Am resymau iechyd a diogelwch, hoffai'r Gwasanaeth atgoffa pawb sydd â safle yn y Lloc o'r angen i gadw safleoedd unigol yn lan a thaclus o ran edrychiad.
- 4.5 **Parcio yn yr Harbwr:** Mae'r safleoedd parcio ar Ffordd y Compownd wedi cael eu marcio i helpu Gweithwyr Masnachol ar y dŵr i ddal ati gyda'u gweithgareddau mewn amgylchedd harbwr prysur, yn arbennig yn ystod yr haf. Ar hyn o bryd, mae'r Gwasanaeth yn adolygu'r posibilrwydd o godi ffi am barcio yn yr ardal ac adfer y rhwystr traffig ar waelod ffordd, er mwyn newid y strwythur presennol sydd wedi gwisgo.
- 4.5.1 Mae'r Gwasanaeth yn cynghori y bydd yn parhau i geisio cymorth gan swyddogion gorfodaeth Cyngor Gwynedd pan a phryd fo angen, i hwyluso mynediad rhydd, dirwystri'r llithrfa i ddefnyddwyr yr harbwr o ran y marciau ffordd ger adeilad yr '*SS Dora*'.
- 4.6 **Pontŵn yr Harbwr.** Ar ôl i Grŵp Ymddiriedolaeth Cymuned Abermaw ddod i ben, fe wnaeth yr Awdurdod Harbwr feddiannu gwarcheidwadaeth dros dro o strwythur y pontŵn yn yr harbwr. Dymuna'r Gwasanaeth ddiolch i aelodau'r Ymddiriedolaeth am eu gwaith diflino yn hyrwyddo'r harbwr er budd pob defnyddiwr harbwr.
- 4.6.1 Ar ôl i strwythur y pontŵn gael ei archwilio gan staff y Gwasanaeth, barnwyd ei bod yn angenrheidiol cau'r cyfleuster dros dro am resymau diogelwch hyd nes y gallai archwiliad mwy trylwyr o'r strwythur gael ei wneud gan wneuthurwr pontŵn cymeradwy, a phenderfyniad gael ei wneud ar ei ddyfodol.
- 4.6.2 Mewn ymgynghoriad â'r Cyngor Tref, gofynnwyd i gwmni 'Intermarine' gynnal archwiliad diogelwch o'r pontŵn ac yna ddarparu adroddiad strwythurol ar eu canfyddiadau. Disgwylir yr adroddiad gan gwmni '*Intermarine*' ar hyn o bryd.
- 4.7 **Llithrfa Newydd:** Dymuna'r Gwasanaeth ddod â chynnig gan Glwb Hwyllo Meirionnydd i sylw aelodau'r pwyllgor, i adeiladu llithrfa newydd fyddai'n darparu pwynt mynediad i draeth '*Bath House*', o bwynt ar y promenâd yn union gyferbyn â giatiau mynediad compownd storio'r Clwb Hwyllo. Mae'r Gwasanaeth yn deall bod y Clwb Hwyllo yn bwriadu chwilio am gyllid ar gyfer y prosiect drwy'r '*Small Scale Coastal Infrastructure Scheme*' (SSCIS).
- 4.8 **Pont Reilffordd Abermaw:** Bydd gwaith atgyweirio ar strwythur y bont reilffordd hanesyddol sy'n croesi aber yr afon Mawddach o fewn cyfyngiadau'r harbwr yn parhau drwy gydol y flwyddyn. Cynghorwyd y Gwasanaeth y bydd deunyddiau yn cael eu symud i ac o'r bont o fewn yr harbwr yn digwydd drwy gydol tymor y gwanwyn/haf 2022.
- 4.8.1 Yn ystod mis Medi 2022, bydd pontwnau dur 4m x 12m yn cael eu defnyddio i adnewyddu darnau metel a phren ar gyfer y bont. Bydd y strwythurau'n cael eu hadeiladu mewn lloc penodol ar y promenâd gan eu symud gyda lori i harbwr Aberamffra

Ile byddant yn cael eu rhoi ar bontwnau a'u cludo at y bont. Bydd mynediad gan y cyhoedd i harbwr Aberamffra yn cael ei reoli gan y contractwr.

- 4.8.2 Bydd y Gwasanaeth yn parhau i gysylltu â rheolwyr y tîm adeiladu sy'n ymwneud â'r prosiect ac yn cynghori defnyddwyr yr harbwr am unrhyw amhariad posib i weithrediadau arferol yr harbwr.

5. **Digwyddiadau**

- 5.1 Hyd yma, mae'r Gwasanaeth wedi derbyn hysbysiadau o flaen llaw o ddigwyddiad gwerthu dingis ar 3 Mehefin 2022, gŵyl farcud y bwriedir ei chynnal ar y traeth ar 2 a 3 Gorffennaf 2022, a digwyddiad '*Motorcross*' y bwriedir ei gynnal ar benwythnos 15/17 Hydref 2022. Rhagwelir y bydd Ras Hwyllo flynyddol y Tri Chopa hefyd yn cael ei chynnal yn yr harbwr eleni ar 9 Gorffennaf 2022. Mae'r gwasanaeth ar hyn o bryd yn aros am gadarnhad gan y trefnwyr.
- 5.2 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa trefnwyr digwyddiadau o'r angen i roi gwybod ymlaen llaw am unrhyw ddigwyddiad arfaethedig i ni er mwyn iddynt dderbyn caniatâd. Wrth ystyried caniatáu unrhyw ddigwyddiad, bydd y Gwasanaeth yn rhoi sylw dyladwy i'r sefyllfa o ran Coronafeirws ac unrhyw gyfyngiadau, amodau i'w gosod neu derfynau sydd eu hangen i sicrhau diogelwch y cyhoedd a'r staff.